

Nieuwsbrief Natuurpunt Aalter

December 2012

Foto: Bert De Doncker

Voorwoord

Koen Martens
Voorzitter Natuurpunt Aalter

Welkom...

....aan de meer dan 50 nieuwe leden van onze vereniging. Het is een mooie vaststelling dat we de voorbije maanden zoveel inwoners van Aalter konden overtuigen om onze vereniging en vooral de natuur in ons dorp een duwtje in de rug te geven. Via onze driemaandelijkse nieuwsbrief zullen we jullie informeren over de natuur en het milieu in Aalter en over onze activiteiten. Regelmatig sturen we ook een mailbericht rond met nieuwe info over die activiteiten. Wie deze mailing wil ontvangen mag zijn mailadres doorgeven aan natuurpuntaalter@skynet.be. Ook op onze website www.natuurpuntaalter.be kan je heel wat info vinden.

Door de opening van Ganzeveld, ons nieuwe natuurgebied, kende ons ledenaantal een stevige groei. Die stijging is echter niet zo uitzonderlijk. De voorbije 10 jaar mochten we jaarlijks gemiddeld 25 nieuwe leden verwelkomen.

Onze werking zullen we de komende maanden vooral rond Ganzeveld concentreren. In 2013 plannen we per seizoen één activiteit. Tijdens de wintermaanden wordt er ook maandelijks een beheerdag georganiseerd. Tegen het voorjaar hopen we een nieuw lusvormig wandelpad te realiseren. Ook niet onbelangrijk zijn onze verdere inspanningen om de nodige financiële middelen te verzamelen. De opbrengst van onze wijn- en boomverkoop gaat natuurlijk integraal naar het project Ganzeveld. Giften blijven ten zeerste welkom. Onze afspraak met Natuurpunt vzw was om op korte termijn 50.000€ (1000 x 50€) te verzamelen. Dit leek een onhaalbare opdracht. Het positieve nieuws is dat we na een half jaar al ruim half weg zijn. We hopen de komende eindejaarsperiode met onze acties het doel verder te benaderen.

Het project Ganzeveld belemmert niet onze aandacht voor de natuur- en milieukwaliteit in Aalter. We bekijken bvb. hoe de olieverontreiniging van de Keutelbeek kan aangepakt worden. Een dossier dat ondanks ons aandringen tot actie al 27 jaar aansleept. Het is onaanvaardbaar voor Natuurpunt dat anno 2013 op zeer regelmatige basis zware olieverontreiniging kan in een natuurlijke beek. Dode vissen in de Schelde zijn erg. Maar ook in de haarvaten van het waterlopenstelsel is

het belangrijk dat de verontreiniging stopt en het waterbiotoop zich kan herstellen.

In de milieuraad drongen we aan om de steenuil als doelsoort naar voor te schuiven. De steenuil is een indicator van een waardevol landbouwlandschap. Oude knotbomen en fruitbomen zijn belangrijk voor het behoud van de steenuil in Aalter. De milieuraad zal daarom in het voorjaar van 2013 knotwilgen aanplanten bij landbouwers die dit wensen.

In Poeke rooide een landbouwer een bos naast de Poekebeek. Het terrein werd omgezet in grasland. Na ons aandringen werd een herstellvordering opgemaakt. De eigenaar/gebruiker is verplicht om ten laatste in het voorjaar van 2013 voor een heraanplanting te zorgen. Het is evident dat we ook dit nauwgezet zullen opvolgen.

Een primeur voor onze vereniging: natuurlandpunt Aalter gaat voor cultuur!

Zaterdag 22 maart projecteert fotograaf Filip Santens een collage van zijn mooiste foto's. Enkele befaamde muzikanten zullen voor een gepaste begeleiding zorgen. We verwachten een uniek samenspel van natuur, beeld en muziek.

Het is duidelijk: ook in 2013 blijven we ons inzetten voor meer natuur en een betere milieukwaliteit in Aalter. We willen jullie hier maximaal van laten genieten en hopen dan ook dat we zowel "nieuwe" als "oude" leden zullen ontmoeten op de vele geplande activiteiten. Tot binnenkort?

Onze vereniging groeit

Vandaag telt Natuurpunt Aalter 380 leden. Dit is bijna 3 maal zoveel als 10 jaar terug. Gemiddeld hebben we het voorbije decennium jaarlijks 24 nieuwe leden geworven. Vorig jaar was er een kleine dip, maar die werd dit jaar terug omgebogen. Weinig verenigingen kennen zo'n duidelijke groei. Hoe meer leden we hebben, hoe meer natuur we kunnen beschermen. En dat is vandaag broodnodig!

380 leden betekent dat 5% van de Aalterse gezinnen lid zijn van Natuurpunt. Dit is voor ons geen einddoel. Er zijn afdelingen in Vlaanderen die 9% van alle gezinnen lid maakten. Het is duidelijk dat ook uw steun in de toekomst belangrijk is. Twijfel niet. Vernieuw nog vandaag je lidmaatschap.

Je kan nog meer doen. Heb jij ook zo'n buurman, nichtje, collega of kennis die net als jij geeft om de natuur, die óók achter natuurbescherming staat en die nog geen lid is van Natuurpunt? Overtuig hen NU! Op die manier help je Natuurpunt groeien en vooral zorg je voor meer natuur. En waarom geen lidmaatschap van Natuurpunt onder de kerstboom leggen?

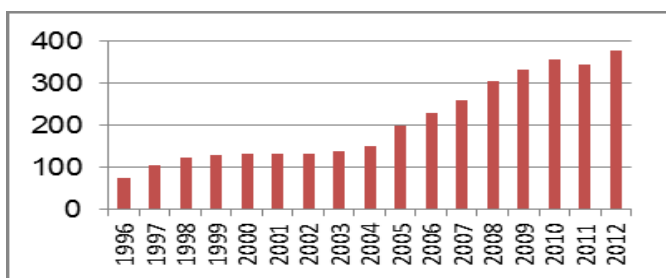
Hernieuwing lidmaatschap

Lid blijven kan door je lidgeld (€ 24 / jaar voor het hele gezin) te storten op rekening van Natuurpunt IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding "Hernieuwing lidmaatschap".

Maak Natuurpunt blij, doe er een domi bij

Domiciliëring van het lidmaatschap is voor een vereniging een belangrijk middel om kosten te besparen. Het lidgeld wordt automatisch geïnd (er is geen brief met overschrijvingspapier meer nodig) en als u al vergeet te hernieuwen, hoeft er daarna geen herinneringsbrief meer gestuurd. 53% van onze Aalterse leden betalen reeds op deze manier.

Vergeet nooit meer je lidgeld te betalen! Vul onderstaande formulier in en stuur het op naar Natuurpunt, Coxiestraat 22, 2800 Mechelen. De betaling volgt dan automatisch. Een overschrijving is niet meer nodig!

Opening Ganzeveld — 30 september 2012

Foto's: Isabelle Fiers

Wijn voor Ganzeveld

Ben je op zoek naar lekkere wijn voor de feestdagen? Met onze selectie vier je de gezelligste periode van het jaar in stijl. Onze wijnen zijn niet alleen tongstrelend, je steunt er ook het nieuwe natuurproject "Ganzeveld" mee. Als dat geen pluspunt is!

Ons wijnaanbod (in samenwerking met Quinta das Vinhas):

MASIA D'OR

Druiven : 30% Macabeo, 40% Xarel-lo, 30% Parellada
Alcoholpercentage : 11,50%

PRODUCTIE : Blend van bovenstaande druiven, meest gekende en gebruikte soorten voor cava's. 12 maanden gegist op fles

PROEFNOTITIES : Heldere lichtgele kleur. Toegankelijk, zacht en fris. Kortom een jonge elegante cava met een minimum aan zuren.

FOOD PAIRING : Als aperitief, bij visgerechten, schaal- en schelpdieren, rijst en pasta. Serveren op 6 - 8°C

EL PICARO (Matsu)

Druiven : 100% tinto de toro (tempranillo),
Alcoholpercentage : 14,5%

PRODUCTIE : 100% tempranillodruif, jong, 3 à 4 maanden op franse eik biologisch-dynamische wijn

PROEFNOTITIES : Kent kracht met elegantie. Deze wijn heeft een diepe kleur, een intens aroma van donker fruit. In de mond domineert deze wijn door de vruchtbare sensaties, het is een wijn met body mede door de leeftijd van de wijngaarden.

FOOD PAIRING : Past bij wild, rood vlees en kazen. Serveren aan 16 à 18°C.

ACTUM COLECCION WIT

Druiven : Macabeo en Chardonnay,
Alcoholpercentage : 12,50%

PRODUCTIE : Een blend van Macabeodruif en Chardonnay. Jonge, frisse witte wijn zonder houtlagering

PROEFNOTITIES : Een wijn van middellange intensiteit, heldere kleur.

Neus: Aroma's van tropisch fruit en bloemen. In de mond: vers fruit met goede structuur, levendige zuurgraad en mooie afwerking.

FOOD PAIRING : Zeer aangenaam bij visge-

rechten, pasta en zachte kazen. Serveer gekoeld, 8 tot 10 ° C.

ACTUM COLECCION ROOD

Druiven : Syrah-Tempranillo
Alcoholpercentage : 13%

PRODUCTIE : Een combinatie van Syrahdruif en Tempranillo, korte tijd op eiken vaten gerijpt voor mooie nuances van beide druiven, moderne vinificatie.

PROEFNOTITIES : De kleur van kersen. Neus: rijp fruit en minerale toetsen. In de mond : rood fruit, evenwichtig en smaakvol, met een elegante afwerking.

FOOD PAIRING : Perfecte match met vlees en kaas. Tussen 14 en 18 ° C

Prijzen

Actum Coleccion Wit 6 € per fles - 35€ voor 6 flessen

Actum Coleccion Rood 6 € per fles - 35€ voor 6 flessen

El Picaro Rood 8 € per fles - 45 € voor 6 flessen

Masia D'or Cava 8 € per fles - 45 € voor 6 flessen

Praktisch

Bestellen kan tot 27/12/2012 via de website <http://www.natuurpuntalter.be/wijn>, via e-mail: natuurpuntalter@skynet.be of telefonisch (09/375.01.88).

De wijn wordt aan huis geleverd.

Betalen gebeurt contant bij levering of door overschrijving op rekeningnummer Triodos BE76 5230 8047 3295.

Broedvogels van Ganzeveld

De wespendif

Tekst: Jan Versigghel

Toen we het Ganzeveld aankochten dit jaar hadden we reeds het vermoeden dat het gebied ideaal was als broedbiotoop voor roofvogels. Maar dat een 5-tal soorten een onderkomen zouden vinden in het bos was een verrassing. Eén van die roofvogelsoorten, en meteen ook een hele bijzondere, is de wespendif (*Pernis apivorus*). Met zo'n 200 broedparen in Vlaanderen is hij beslist niet talrijk te noemen. In het noorden van Oost-Vlaanderen komen jaarlijks 0 tot 5 koppels tot broeden. Dit gebeurt meestal in de bosgebieden van het Leen te Eeklo of het Drongengoed te Ursel. In Aalter zijn recent geen zekere broedgevallen gekend, alhoewel herhaaldelijke waarnemingen van baltsende vogels in de Markette-bossen te Bellem en het Hooggoedbos te Maria-Aalter doen vermoeden dat de wespendif in sommige jaren wel broedvogel is in onze gemeente.

ook de reden waarom jonge wespendifen de eerste twee jaren niet terugkeren naar Europa. Soms blijven ze zelfs langer, tot ze volwassen zijn en in staat zijn om bij ons tot broeden te komen. Als de omstandigheden dan toevallig in onze contreien niet ideaal zijn om te broeden kan het gebeuren dat ze nog eens een jaar overslaan. Maar dit is geen verloren tijd, want jonge wespendifen moeten nog veel oefenen om een vrouwtje te versieren en een goed nest te bouwen, zodat ze die "oefenjaren" goed kunnen gebruiken. Het is al gauw juni vooraleer de meeste van onze wespendifen terug in hun broedbossen zijn. De balts neemt ook al vlug een paar weken in beslag. Die is best spectaculair, met acrobatie en slaande vleugels tijdens de vlucht inclusief. Als het mannetje een wijfje heeft weten te versieren wordt het nest gebouwd of een vroeger nest hersteld.

De wespendif is een echte voedselspecialist. Hij eet voornamelijk, zoals zijn naam doet vermoeden, de larven van sociale wespen. Die vindt hij door het roven van wespentraat uit de nesten van gewone wesp (*Vespula vulgaris*) en Duitse wesp (*Vespula germanica*). Dit voedsel wordt veelal aangevuld met insecten, amfibieën en reptielen en kleine vogels. Vooral in wespename jaren wordt op die alternatieve voedselbronnen overgeschakeld. Een belangrijke factor tijdens het broedseizoen is het weer, dat naast het al dan niet veelvuldig voorkomen van wespen zal bepalen of er gebroed wordt of niet. Bij koud en nat weer vinden de oudervogels amper genoeg voedsel voor zichzelf, laat staan om een nest jongen groot te brengen. Niet elk jaar komt het koppel wespendifen dus tot broeden. Aangezien de soort voor het overgrote deel van zijn voedsel afhankelijk is van insecten, trekt hij dan ook tijdens het najaar naar het zuiden. Overwinteren doen ze in centraal Afrika, waar ze eveneens afhankelijk zijn van sociale wespennesten. Die vinden ze daar echter het hele jaar door en dat is

Dit nest is gemakkelijk te herkennen, aangezien het nooit tegen de stam van de (naald-)boom aangebouwd wordt, maar altijd iets verder op de takkenvork. Ook zorgt de wespendif dat hij een gemakkelijke aanvliegroute heeft, waardoor het nest meestal te vinden is aan de rand van een dicht sparrenbos, langs een weg, brandgang of open plek. Die open plekken in het bos

zijn noodzakelijk om de jaren dat er weinig wespen zijn te overbruggen. Dan kan de roofvogel op de vlug opwarmende kaalslagen of heidevelden op zoek naar insecten en reptielen om zijn jongen te voederen. Meestal worden twee eieren gelegd, die na enkele weken uitkomen. De jongen zijn rond half augustus vliegvlug, maar worden nog tot in september door de ouders gevoederd. De oudervogels trekken het eerst weg, na een aantal weken gevolgd door de jongen. Het Ganzeveld is het ideale bos voor de wespendif. Ze vinden er dichte naaldbestanden met dreven om het nest te bouwen, open plekken met massa's insecten, en vooral rust om te broeden. Op één factor hadden onze broedvogels echter niet gerekend: het bos herbergt nog enkele andere soorten roofvogels. Eén ervan is de havik (*Accipiter gentilis*). Het is niet duidelijk of hij er ook broedt, maar feit was dat één van de twee jonge wespendifen onder hun nest geslagen werd door een adult vrouwtje havik. Mogelijk is het tweede jong uitgevlogen, want

dat was enkele dagen later ook verdwenen en werd niet dood in het bos teruggevonden. Zo zie je dat roofvogels ook concurrenten kunnen zijn van elkaar en dat de strijd om het bestaan soms hard kan zijn. We zouden het echter ook een luxe kunnen noemen als twee zeldzame vogelsoorten met elkaar in de clinch gaan in een bosgebied van amper 33 ha. Dit wijst vooral op de hoge natuurkwaliteit van het gebied, want roofvogels staan aan de top van de voedselketen en garanderen een evenwichtig ecosysteem.

Het afschaffen van de jacht, het openhouden van de open plekken, het behoud van de broedplaatsen en het garanderen van de nodige rust zijn de belangrijkste acties die we gaan ondernemen en die garanderen dat de wespendifen nog jaren in het Ganzeveld tot broeden kunnen komen.

Nog plaats voor een boompje?

We bieden iedereen net als de voorbije jaren de mogelijkheid streekeigen bomen en struiken aan te kopen. Fruitbomen en bessenstruiken kunnen bovendien voor lekker en gezond fruit zorgen in de zomer. Hagen, houtkanten en bomenrijen geven structuur aan het landschap en de tuin. Bovendien worden meer diersoorten door deze struiken en bomen aangetrokken, omdat ze vaak als 'verbindingsweg' worden gebruikt. Het gebruik van streekeigen soorten vergroot op die manier de natuurwaarde van je tuin.

Streekeigen bomen en struiken hebben als groot voordeel dat ze beter aangepast zijn aan de bodem en het klimaat van de streek. We zorgen terug voor een ruim assortiment voor haag en houtkanten, loofbomen, fruitbomen en bessenstruiken. Door je aankoop help je ons bovendien om het project Ganzeveld te financieren.

Meer info en bestellen kan via www.natuurpuntaalter.be/plantenverkoop of <http://www.npmeetjesland.be/plantenverkoop>.

Dag van de Natuur — 17 november 2012

Foto's: Koen Martens

Tijdens de Dag van de Natuur realiseerde Natuurpunt Aalter een brede bosrand in het nieuwe natuurgebied Ganzeveld. Hiervoor werden Amerikaanse eiken en grove dennen gekapt. De kapping was ook nodig omdat ze een bedreiging vormden voor de elektriciteitskabels. Na de kapping zal Natuurpunt Aalter er een bosrand realiseren. Door de aanleg van brede bosranden worden de overgangen van bos en aangrenzende percelen

of paden geleidelijker gemaakt. Door hun specifieke karakter (overgang schaduw naar licht) zijn bosranden zeer waardevolle biotopen. Struiken bloeien er zeer uitbundig in het volle zonlicht en dragen veel bessen en zaden. Hierdoor vinden talloze insecten, vogels en kleine zoogdieren er voedsel en schuil- en nestgelegenheid.

Activiteiten winter 2012

Handen uit de mouwen voor Ganzeveld

Het is onze uitdaging om de natuur in Ganzeveld meer kansen te geven. Hiervoor zijn gerichte beheermaatregelen nodig. Centraal in het Ganzeveld is een open plek met veel heide. Om de heide nog meer kansen te geven gaan we het sprokkelhout uit het perceel verwijderen. Ook de bestrijding van Amerikaanse vogelkers willen we zo snel mogelijk starten.

We plannen hiervoor 3 beheerdagen:

- zaterdag 29 december 2012
- zaterdag 19 januari 2013
- zaterdag 16 februari 2013

We starten telkens om 9u en om 13u30. Actuele info vind je op www.natuurpuntaalter.be/beheerdagen

Bomenwandeling in Ganzeveld en algemene vergadering

De winter is het ideale moment om een bomenwandeling te houden. We trekken daarvoor terug het Ganzeveld in. We geven je info hoe je bomen kan herkennen. Daarnaast hebben we ook aandacht voor bomen onder druk, bedreigde bomen,... Alle bomen hebben ook een verhaal. Graag doen we deze verhalen voor jou uit de doeken. Iedereen is daarna welkom voor koffie en cake in het Vrijhof tijdens de algemene vergadering van Natuurpunt Aalter. We evalueren kort het voorbije jaar en kijken uit naar wat 2013 brengt.

Afspraak **zondag 10 februari 2013 om 14u** aan de ingang Ganzeplas.

Vooraankondiging exclusief concert

Natuurfoto's van Filip Santens

Muzikaal omkaderd door John Snauwaert Trio

22 maart 2013 om 20 uur

JC Kadans Aalter

Ingang: € 8 (leden Natuurpunt) - €10 (niet-leden)

Voorverkoop bij bestuursleden van Natuurpunt of reserveren via natuurpuntaalter@skynet.be

De opbrengst gaat naar ons nieuw natuurgebied het Ganzeveld

Aalternaar Filip Santens is een gepassioneerd landschaps- en natuurfotograaf en won verschillende internationale prijzen. John Snauwaert, Vlaming, wereldburger en topsaxofonist improviseert met zijn trio bij een selectie van Filip Santens' natuurfoto's.

Muziek ontmoet natuur

Fotografie ontmoet muziek

Esthetisch genot

Een streling voor het oog

Een unieke belevenis

Een muzikaal avontuur

 <i>Moderne- en ecologische isolatietechnieken</i> Oostmolenstraat 136, 9880 Aalter 0491 36 13 28 • info@isolblow.be www.isolblow.be	 HR+TERMOPARELS® (SPOUWMUREN)	 SUPAFIL (SPOUWMUREN)	 THERMOFLOC (DAKEN, WANDEN, HOUTSKELETBOUW...)
--	--	--	---

T Natuurhuys Pacha Mama

- GEZONDE VOEDING
- DIETVOEDING
- VOEDINGSSUPPLEMENTEN
- NATUURLIJKE SCHOONHEIDSVERZORGING

Elke weekdag doorlopend van 8u30 tot 18u30
Zaterdag van 9u tot 18u en zondag van 10u tot 12u
maandag gesloten

Russelbedsesteenweg 55 - 8700 Tielt
051/40 96 63 - 0493 25 77 77
Info@natuurhuispachamama.be
www.natuurhuispachamama.be

Informatie over contactpersonen van Natuurpunt Aalter ed. kan je terugvinden op onze website.

E-mail : natuurpuntaalter@skynet.be

Website : www.natuurpunt.be/aalter